

Avstämning av mål och budget för 2023

Samt ärenden som sambehandlas med avstämning av mål och budget för 2023

Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan, dnr KS 2022/1266

Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska 2023, dnr KS 2023/112

Ansökan om kompetensutvecklingsmedel från socialnämnden, dnr KS 2023/129

Storstockholms brandförsvaret – Verksamhetsplan och budget 2023 med ekonomisk plan för år 2024-2025, dnr KS 2023/76

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avstämning av mål och budget för 2023, med tillhörande uppdrag och uppmaningar till berörda nämnder och bolagsstyrelser, godkänns med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 298,9 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv 2: Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda behov i 2023 års budget.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade investeringsutgifter med 280,8 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv 4: Till kommunstyrelsen förfogande för oförutsedda investeringsutgifter i 2023 års budget.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökad internränta med 515,1 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen.
5. Nämndernas driftbudgetar för år 2023 justeras för ökade kostnader och intäkter med 6 537,2 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
6. Nämndernas resultatenheter för år 2023 godkänns i enlighet med bilaga 5 till stadens promemoria.

7. Justeringar av kommunfullmäktiges indikatorer fastställs i enlighet med bilaga 3 till stadens promemoria.
8. Nämnderna uppmanas och stadens bolagsstyrelser uppmanas, genom Stockholms Stadshus AB, att justera och komplettera indikatorer och målvärden i enlighet med stadens promemoria samt bilaga 3 och 4.
9. Fördelning av statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan godkänns i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, dnr KS 2022/1266.
10. Fördelning av statsbidrag för förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska 2023 godkänns, i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, dnr KS 2023/112, under förutsättning att staden erhåller medel från Sametinget.
11. Nämnderna medges medel för sociala investeringar i enlighet med stadens promemoria.
12. Socialnämnden beviljas kompetensutvecklingsmedel om högst 40 mnkr i enlighet med stadens promemoria och bilaga 6, dnr KS 2023/129.
13. Stockholms stad deltar i klimatmanifestationen Earth Hour lördagen den 25 mars klockan 20:30-21:30 2023 i enlighet med stadens promemoria.
14. Anmälan av Storstockholms brandförsvares Verksamhetsplan och budget 2023 med ekonomisk plan för 2024-2025 godkänns i enlighet med stadens promemoria och bilaga 7, dnr KS 2023/76.
15. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Avstämning av mål och budget för 2023 (avstämningsärendet) innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023.

Syftet med avstämningsärendet är att stämma av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. I ärendet presenteras stadsledningskontorets bedömning av måluppfyllelse och risker som kan inverka på denna. Bedömningen av måluppfyllelsen avser helåret 2023.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I avstämningsärendet redovisar stadsledningskontoret nämnders och styrelserns arbete med att genomföra stadens budget. I huvudsak bedöms mål och viktiga aktiviteter kunna genomföras enligt besluten i kommunfullmäktige. Det är glädjande i en svår ekonomisk tid där kostnader stiger kraftigt utan att kommuner och regioner kompenseras med höjda statsbidrag i motsvarande grad.

Budgeten innebar en ny målstruktur med ambitiösa mål för välfärd, trygghet, samhällsbyggnad och klimatomställningen. Nämnder och styrelser ska nu jobba utifrån inriktningsmålen:

- Stockholm ska hålla samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.
- Ett grönt fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Till det kommer nya verksamhetsinsatser och arbetssätt inom en rad områden. Det är rimligt att det tar en viss tid att ställa om till nya mål och medel vilket gör det än mer glädjande att nämnder och styrelser arbetar aktivt med att verkställa kommunfullmäktiges beslut.

Inom vissa områden visar verksamhetsplanerna på ett behov av att intensifiera arbetet för att uppnå målen. Det gäller exempelvis när det gäller ökad matavfallsinsamling, fler feriearbeten och att reducera andelen arbete som utförs av timavlönad personal. Dessa mål är viktiga beståndsdelar i arbetet för att uppnå stadens inriktningsmål varför det är viktigt att nämnder och styrelser vidtar åtgärder för att höja ambitionerna i dessa delar.

Inriktningsmålen visar också på vikten av att arbeta för att Stockholm ska bli en stad som håller samman. En central del i detta är arbetet inom ramen för Fokus Järva. Det är ett nytt arbetssätt där alla berörda nämnder och styrelser förväntas bidra till utvecklingen av området. Det behövs såväl insatser inom ramen för samhällsbyggnad som inom välfärd och det är därför angeläget att alla verksamheter bidrar.

I ärendet fördelas också ekonomiska medel till nämnder och bolagsstyrelser som därigenom förväntas få bättre förutsättningar att bidra till stadens måluppfyllelse.

Utöver den förstärkning av det förebyggande arbetet för en tryggare stad som finns i budgeten fördelas nu 30 miljoner kronor till platssamverkan för att göra specifika platser i hela staden tryggare genom samverkan med polis, lokalt näringsliv och civilsamhället. I ärendet redovisas också att stadens nämnder och bolagsstyrelser ansökt om 78 miljoner kronor för investeringar i ett tryggare Stockholm. Genom de beslut som senare kommer fattas av ekonomi- och trygghetsutskottet kan därmed investeringar i exempelvis mer levande offentliga miljöer och belysning genomföras. Till det ska läggas att kommunstyrelsen i ärendet föreslår fatta beslut om sociala investeringar som innebär bland annat fler skolsociala team och förstärkt stöd till

familjehem. De sociala investeringarna som bidrar till att göra Stockholm tryggare uppgår till 30 miljoner.

Klimat är en viktig prioritering för den rödgröna majoriteten. Vi måste göra allt vi kan för att minska vår belastning på klimatet och ställa om vår stad. Särskilt när det så tydligt går att se att regeringens politik kommer orsaka utökade utsläpp. I Stockholm finns det högt uppsatta mål om klimatpositivitet år 2030 och fossilbränslefrihet år 2040. De höga ambitionerna följs av investeringar i klimatbesparande åtgärder i stadens verksamheter och även investeringar i klimatanpassning, något som nu fördelas från den Klimatmiljard som finns avsatt för mandatperioden.

I ärendet föreslås också kommunstyrelsen tilldela nämnder och bolagsstyrelser 8 miljoner kronor för en kemikaliesmart förskola, 10 miljoner kronor för miljö- och klimatsamordnare i stadsdelsnämnderna och 18,6 miljoner kronor för lokala vattenprogram och insatser för ökad biologisk mångfald. Det är ett viktigt arbete som bidrar till att göra Stockholm grönare.

Även för att Stockholm ska vara en mer levande stad fördelas pengar till exempelvis upprustad parklek, upprustade naturreservat, Kulturplats Snösätra och Hästa gård.

För ukrainska barn på flykt undan det ryska kriget anslås medel för att kunna erbjuda sommarkollo särskilt för denna grupp i stort behov av återhämtning. Samtidigt som det kan ge en period av lek, glädje och gemenskap är behovet i sig en påminnelse av vilken svår tid vi just nu upplever. Barn och unga ska kunna finna framtidstro och utveckling i exempelvis fritidsaktiviteter, förskola och skola. Det är därför extra glädjande att nämnderna under året planerar för ett flertal aktiviteter som bidrar till att ge barn och unga möjlighet till en aktiv fritid, oavsett socioekonomisk bakgrund.

Det är glädjande att avstämningsärendet visar att stadens verksamheter bidrar till en stad som håller samman med en stark välfärd och utveckling genom klimatomställningen.

Stockholm den 22 februari 2023

Karin Wanngård

Bilagor

0. Avstämning av mål och budget för 2023, dnr KS 2022/1257-1.1
1. Driftbudget och investeringar, dnr KS 2022/1257-1.2
2. Budgetjusteringar och projektmedel, dnr KS 2022/1257-1.3
3. Förändringar av kommunfullmäktiges indikatorer och målvärden, dnr KS 2022/1257-1.4
4. Uppmaningar till stadens nämnder och bolagsstyrelser, dnr KS 2022/1257-1.5
5. Resultatenheter, dnr KS 2022/1257-1.6
6. Ansökan om kompetensutvecklingsmedel medel från socialnämnden (dnr KS 2023/129), dnr KS 2022/1257-1.7

7. Storstockholms brandförsvär – Verksamhetsplan och budget 2023 med ekonomisk plan för 2024-2025 (dnr KS 2023/76), dnr KS 2022/1257-1.8

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservat av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Att delvis godkänna avstämning av mål och budget för 2023, med tillhörande uppdrag och uppmaningar till berörda nämnder och bolagsstyrelser

Att därutöver anföra

Avstämningsärendet innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023. Syftet med avstämningsärendet är att stämma av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. Att vi enbart delvis vill godkänna denna redovisning utgår naturligtvis ifrån att vi lagt fram egna budgetreservationer i kommunfullmäktige med en annan politisk inriktning för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejakar Stockholms styrkor och särart, och framförallt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Bra service till stockholmarna är utgångspunkten i stadens verksamheter.

Målsättningen är att Stockholm ska vara en stad som det är lätt att leva i. Det handlar om att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att leva klimatsmart, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har stockholmarna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop. Stadens verksamheter och medborgarservice ska kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma i Stockholm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället.

Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Vi vill bryta segregationen och bygga en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms stadsmiljöer ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Utöver ovanstående vill vi i Moderaterna anföra följande:

Den budget som nämnder och styrelser ska jobba efter har inriktningssmålen är:

En modern storstad med möjligheter för alla.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Vi vill se en stad med Sveriges bästa skolor och en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts i gemenskap. Utmaningarna i Stockholms skolor skiljer sig från skola till skola men politikens grundinställning måste vara att höja kvalitén och kunskapsresultaten i alla stadens skolor. Skolan ska se varje elev och politiken ska se varje skola. Oavsett om skolan ligger i Skärholmen eller Södermalm ska varje skola få rätt förutsättningar att ge varje elev den kunskap de behöver för att klara sig vidare i livet. I Moderaternas förslag till budget för 2023 är schablonhöjningarna som kommer eleverna till del 30 procent högre än vänstermajoritetens budget. Möjligheterna till kompetensutveckling ska stärkas och karriärtjänster i förskolan bör införas i hela staden.

Vi ser allvarligt på att vänsterstyret på samtliga områden håller fast vid den politik som utgör ett hot mot mångfalden och valfriheten och som resulterar i en rad kommunaliseringar av välfungerande fristående verksamheter i. Inom förskola och äldreomsorg hotas den fria etableringsrätten. Det kommer leda till att mångfalden, som i dag är något stockholmarna uppskattar, blir mindre och allvarligt försvåra för kvinnors småföretagande i kvinnodominerade branscher. Valfriheten bör stärkas och Stockholm ska också vara en attraktiv arbetsgivare för personalen i sina egna verksamheter.

Trygghet ska råda i hela staden oavsett bostadsadress, i arbetet mot kriminaliteten krävs det både insatser här och nu samt ett långsiktigt förebyggande arbete. Vi värnar om upprätthållande av samhällskontraktet och prioriterar insatser för en ökad trygghet med förslag om bland annat fler kommunala ordningsvakter, trygghetskameror och platssamverkan för ökad trygghet på otrygga platser. Att reformera föräldrastödsprogrammen för att kunna möta dagens utmaningar med föräldrar som oroar sig för sina barn som riskerar att dras in i gängkriminalitet bör prioriteras.

Samverkan med Region Stockholm bör också utvecklas för att stärka socialtjänstens närvaro på familjecentralerna och för att bygga ut hembesöksprogrammet.

Allt detta står i skarp kontrast till det faktum att vänsterstyret har sagt upp hela 120 av stadens 180 ordningsvakter, trots att polisen själva säger att de underlättar i deras viktiga arbete. Samtidigt är det anmärkningsvärt att vänsterstyret nu väljer att lägga ned kommunstyrelsens trygghetsutskott. Utskottets centrala funktion har varit att koordinera och leda bland annat det stadsövergripande arbetet med kommunala ordningsvakter och trygghetskameror samt etablerandet av en central trygghetsjour.

En annan övergripande fråga vi ser med oro på är stadens ekonomi. Vi såg hur den tidigare socialdemokratiskt ledda majoriteten förde en politik som lät den urholkas, och vi ser redan nu en politisk inriktning från vänsterstyret som leder till samma sak. Grunden för stockholmarnas gemensamma välfärd måste alltid vara att säkra stadens finanser och bygga upp stadens finansiella tillgångar. Under år 2022 minskade kommunkoncernens externa bruttoskuld med 2,5 procent. Det var första gången sedan år 2010 som skulden minskade på årsbasis. Detta kunde åstadkommas genom en aktiv förvaltning av stadens fastighetsbestånd och strategiska avyttringar av tillgångar som inte utgör stadens kärnverksamhet. En återgång till en ekonomisk politik som ökar skuldutvecklingen kan komma att medföra en försämrad kreditvärdighet. Det, tillsammans med en normalisering av ränteläget, riskerar att öka kapitalkostnaderna på ett sätt som på sikt kommer att tränga undan driftmedel.

Tillsammans med externa aktörer kan staden öka de totala investeringarna i idrottsanläggningar och få fram fler anläggningar snabbare. Detta samtidigt som staden minskar sin finansiella risk och högre investeringskostnader, som även medför ökade räntekostnader. Hur investeringarna finansieras får givetvis effekt på stadens ekonomi då utfallet för finansiella mål påverkas. Vi beklagar att de pilotprojekt som initierades under förra mandatperioden nu avbryts av vänsterstyret. Det gör att den samlade investeringstakten i idrottsanläggningar blir lägre än om privata aktörer tillåts vara med. I slutändan är det stockholmarna och idrottsföreningarna som drabbas.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Att delvis godkänna avstämning av mål och budget för 2023, med tillhörande uppdrag och uppmaningar till berörda nämnder och bolagsstyrelser

Att därutöver anföra

Avstämningsärendet innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023. Syftet med avstämningsärendet är att stämna av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. Att vi

enbart delvis vill godkänna denna redovisning utgår naturligtvis ifrån att vi lagt fram egna budgetreservationer i kommunfullmäktige med en annan politisk inriktning för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejakar Stockholms styrkor och särart, och framförallt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Bra service till stockholmarna är utgångspunkten i stadens verksamheter. Målsättningen är att Stockholm ska vara en stad som det är lätt att leva i. Det handlar om att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att leva klimatsmart, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har stockholmarna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop. Stadens verksamheter och medborgarservice ska kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma i Stockholm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället.

Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Vi vill bryta segregationen och bygga en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms stadsmiljöer ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Utöver ovanstående vill vi i Liberalerna anföra följande:

Skolan är den främsta skyddsfaktorn för barn och unga. För att skolpersonalen ska kunna uppfylla skolans kunskapsuppdrag behöver de ett kraftfullt stöd från andra funktioner som exempelvis socialtjänsten, och här är skolsociala team helt centrala.

Det är bra att den rödgröna majoriteten här talar klarspråk och erkänner det rådande svåra ekonomiska läget. Vi vill dock påtala att det på flera områden i majoritetens budget talas om satsningar som i själva verket de facto är nedskärningar, som exempelvis LSS och resurser till placeringar av barn och unga. Det finns inte heller

något egenvärde i att staden ska bedriva alla verksamheter i egen regi när det finns andra möjligheter till att kvalitetssäkra de verksamheter som bedrivs av andra aktörer än staden.

Fokus Järva hävdas inkludera, utöver stadsutveckling, satsningar på trafik, skola och socialtjänst samt intern och extern samordning. Att stora omorganisationer och centraliseringar skulle innebära satsningar och samordning, framförallt för socialtjänsten, ställer vi oss skeptiska till. Den rödgröna majoritetens budget saknar centrala satsningar på socialnämnden, och de medel som fördelas ut till stadsdelarna försvinner in i övrig verksamhet. Av allt att döma saknas förankring hos de medarbetare och chefer inom socialtjänsten som påverkas av sammanslagningen. Vi ser en överhängande risk att personalomsättningen nu ytterligare ökar och viktig kompetens går förlorad. Likaså ställer vi oss frågande till den dialog som socialnämnden enligt uppgift ska ha påbörjat med stadsdelsnämnderna i syfte att anpassa organisationen efter stadsdelarnas behov och geografi. Att centralisera stadsdelsnämnder och öka avståndet till medborgarna är inte att anpassa organisationen efter stadsdelars behov, eller öka invånares delaktighet i det lokala demokratiarbetet.

Att utreda möjligheterna för att införa ett arbetssätt för så kallad medborgarbudget parallellt som de planerade sammanslagningarna av stadsdelar pågår är anmärkningsvärt. En medborgarbudget innebär att man hämtar in synpunkter från medborgarna angående vad som är prioriterade områden. I den nya planerade stadsdelen Järva riskerar då exempelvis inspel och behov från boende i Spånga att prioriteras ned, och det som är viktigt för boende i Rinkeby behöver inte överensstämma med behoven i Husby.

Liberalerna var under den förra mandatperioden drivande för att stärka samhandlingen mellan socialtjänst och skola, i syfte att stabilisera skolgången för barn i riskzon. Skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för att förhindra framtida kriminalitet och sociala problem. Den rödgröna majoriteten påstår å ena sidan att socialnämnden ska genomföra en rad insatser för att minska inflödet av unga till kriminella gäng, men samtidigt skjuts ansvaret för socialtjänstens arbete helt över till respektive stadsdel. Avsaknad av central styrning och oklar ansvarsfördelning under en pågående våldsvåg där minderåriga misstänks för mycket grova våldsbrott anser vi är fel väg att gå.

Mentorer i våldsprevention (MVP) är ett våldsförebyggande program med fokus på att förebygga mäns och pojkars våld. Arbetet med MVP är en viktig del i att förändra de machonormer som ligger till grund för våld som en del av manlighet, både hos unga pojkar och vuxna män senare i livet. Vi saknar dock skrivningar om detta viktiga arbete i ärendet.

Genom kunskap öppnas dörrarna till världen och det är i skolan eleven tillägnar sig kunskap och bildning som gör att individen kan hitta sin väg i livet, oavsett bakgrund eller var i staden hen bor. Skolans betydelse är extra stor i våra särskilt utsatta områden. Därför är den stora utvecklingen gällande kunskapsresultat som skett hos

skolorna på Järva mycket glädjande. Gymnasiebehörigheten har ökat med från omkring 60 till strax under 80 procent de senaste åren: För tredje året i rad blev ca 80 procent av eleverna i skolorna på Järva behöriga till gymnasiet.

Att arbeta med kunskapsresultat, skolnärvaro, studiero och undervisningskvalitet är det som även fortsatt behöver vara fokus för skolorna i Stockholm. Det är också viktigt att konsekvent arbeta med att följa upp kunskapsresultaten. Detta arbete gäller naturligtvis skolorna på Järva, men det är viktigt att notera att socioekonomiskt utsatta områden i staden inte bara finns där, utan även i områden som Skärholmen och Rågsved. Till exempel finns det fler skolor i socioekonomiskt utsatta områden i stadsdelsområdet Vantör än på Järva.

När nu Skärholmen ska höja ambitionen kring ekologiska måltider är det viktigt att eleverna fortsatt erbjuds en nyttig och allsidig kost. Utbildningsnämndens klimatmål är högt satta och det är bra. Det får dock inte bli så att det enda tillvägagångssättet för att nå de höga målen är att ha en helt och hållet vegetarisk kost i skolan så att det inte blir en enda kyckling- eller fiskrätt på en vecka.

Stadsrummet är till för alla och tillgängligheten ska främjas genom att framkomlighet utgår från principen om universell utformning. Oavsett om man drar barnvagn, går med rollator eller sitter i rullstol ska man enkelt och tryggt kunna förflytta sig i staden. Staden ska integrera tillgänglighetsperspektivet i sina verksamheter och alltid arbeta utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Liberalerna satsar under perioden 2023-2026 120 miljoner kronor extra för att öka investeringsvolymen inom programmet för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Den här satsningen är särskilt viktig för att bygga bort brister i det redan byggda offentliga rummet. Staden ska alltid utgå från tillgänglighetsperspektivet när en fysisk förändring sker i det offentliga rummet, därför stärker Liberalerna drift och underhåll för tillgänglighetsåtgärder med sex miljoner kronor under 2023, t.ex. i syfte att stärka snöröjning av gångbanor

Att få en första anställning är en ovärderlig erfarenhet för den enskilde individen. Det är dock viktigt att de feriejobb staden erbjuder ungdomar gör nytta. Med det rödgröna styrets 90-dagarsgaranti är risken överhängande att det leder till arbetstillfällen utan konkreta ändamål. Det är inte en bra användning av invånarnas skattepengar att ordna feriejobb utan meningsfullt innehåll. Det är vidare noterbart att vänsterstyret konsekvent skriver om vad stockholmarnas fokus bör vara på, och uppmanar chefer och medarbetare att gå på seminarier avseende "Stockholmarnas fokus" emedan liberalerna menar på att fokus för stadens medarbetare och chefer bör vara i att fördjupa sig i sin profession.

Den typen av arbetsmarknadsåtgärder förfelar dessutom sitt syfte. Syftet är att en ungdom ska skaffa sig arbetslivserfarenhet som kan vara värdefull i framtiden, och som kan vara en viktig merit på CV:et när hen söker jobb.

Kommunstyrelsen

Reservation av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jan Jönsson (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

1. Att delvis godkänna avstämning av mål och budget för 2023, med tillhörande uppdrag och uppmaningar till berörda nämnder och bolagsstyrelser
2. Att därutöver anföra följande

Avstämningsärendet innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023. Syftet med avstämningsärendet är att stämna av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. Att vi enbart delvis vill godkänna denna redovisning utgår naturligtvis ifrån att vi lagt fram egna budgetreservationer i kommunfullmäktige med en annan politisk inriktning för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejakar Stockholms styrkor och särart, och framförallt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Bra service till stockholmarna är utgångspunkten i stadens verksamheter.

Målsättningen är att Stockholm ska vara en stad som det är lätt att leva i. Det handlar om att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att leva klimatsmart, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har stockholmarna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop. Stadens verksamheter och medborgarservice ska kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma i Stockholm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället.

Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Vi vill bryta segregationen och bygga en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms stadsmiljöer ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Stockholm som håller ihop. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna att göra visionen om det öppna, företagsamma, gröna, trygga och innovativa Stockholm till verklighet. Centerpartiet har därför följande tre inriktningsmål för stadens verksamheter:

1. En öppen och attraktiv storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad
3. En innovativ stad med ansvarsfull och hållbar ekonomi

Staden har som mål att Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030. Centerpartiet anser att staden också ska vara fossilbränslefri senast 2035, istället för majoritetens mål om 2040. Som viktiga delmål är då att staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 samt att trafiken i Stockholms innerstad vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nås behöver staden jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar.

I avstämningsärendet ser vi att med majoritetens politik förlitar sig nämnder och bolag mycket på minskad energianvändning och konsumtionsminskningar. Det kommer inte att räcka att förlita sig på att enbart tekniken med minusutsläpp ska göra Stockholm till en klimatpositiv stad 2030, utfasning av fossila bränslen behöver ske parallellt och kraftfullt. För att nå dit behövs fler eldrivna transporter, ökad andel resor med cykel och kollektivtrafik och ökad produktion av solenergi i Stockholm. Centerpartiet vill också omvandla fler bilvägar till stadsgator. Det ger butiker och restauranger mer utrymme och bidrar till en levande stad. Det ska vara lätt och gynnsamt att välja fossilfria och hållbara alternativ.

I vår vision är Stockholm mer än en stad att bo i – det är en stad att leva i. En rolig stad som ger plats åt nöjesliv, kultur och idrott. En stad som gör plats för de människor som bor här med fler levande kvarter och gröna parker och fler centrumkärnor. En levande stad är en trygg stad när människor är i rörelse, när det är upplyst och när aktiviteter sker i alla stadsdelar under hela dygnet, året om. Vi ser i avstämningsärendet att exempelvis stadsdelsnämndernas investeringar för att göra detta möjligt saknas. Exempelvis hade Centerpartiets budget inneburit betydligt tydligare uppmaningar till stadsdelsnämnder och andra delar av staden samt

tillgängliga investeringsmedel för att anlägga fler badplatser och annat som tillgängliggör stadens fantastiska vatten för fler.

Stockholm har en akut brist på idrottsanläggningar som måste byggas ikapp. Under förra mandatperioden tog staden på vårt initiativ fram en strategi för idrottsanläggningar som kartlägger vad som saknas och hur staden ska prioritera byggnationer av anläggningar med en ambitiös plan framåt. Vi behöver därför både göra egna investeringar och låta privata aktörer få möjlighet att bidra till ett ökat antal idrottsanläggningar i Stockholm. Både mindre anläggningar för föreningslivet och spontanidrott men också fler arenor och idrottskluster. Tyvärr har vänstermajoriteten minskat budgeten för idrottsinvesteringar med 140 miljoner kronor i år. Stockholms idrottsföreningar och barn och unga har inte råd med en sådan sänkning av ambitionerna.

Vi ser också att majoritetens plan om att kraftigt utöka antalet platser för feriejobb inte är realistisk. Istället för riktiga reformer på arbetsmarknadsområdet och vidareutveckling av det vi under förra mandatperioden gjorde för att kroka arm med arbetsgivare i näringslivet ser vi att vänsterstyret åter ägnar sig åt sifferexerciser, som sist de styrde. Feriejobben har ett viktigt syfte att ge fler unga en första rad på CV:t och bidrar till att fler får upp ögonen för en karriär i stadens verksamheter efter genomförd gymnasieutbildning. Samtidigt gynnas ingen av att staden ordnar sådana feriejobb som inte innebär en riktig första arbetslivserfarenhet utan bara bidrar till statistik i stadens styrdokument.

När vi tillträdde såg vi att många av stadens arbetstillfällen för feriejobb inte ansågs som meningsfulla av de ungdomar som anställdes. Nu konstaterar stadsledningskontoret att nämnder och bolag inte kommer uppnå majoritetens nivå och att flera arbetsplatser i stadens verksamheter åter tvingas ta emot ungdomar utan meningsfulla arbetsuppgifter att erbjuda. Det hade varit mer motiverat att förstärka arbetet med att få fler ungdomar att feriejobba i en annan stadsdel än de bor, för att på riktigt bidra till att bryta segregationen.

Stadsledningskontoret konstaterar att byggstarter riskerar försenas till följd av den ekonomiska osäkerheten. Det är oroväckande med tanke på den bostadsbrist som vi under lång tid har sett i Stockholm. Här behöver exempelvis stadens allmännyttiga bostadsbolag bidra till att byggandet hålls igång och att fler bostäder kommer till. Vi delar stadsledningskontorets uppfattning att ett särskilt fokus bör läggas på bostadsprojekt med hög genomförbarhet i närtid. Svenska Bostäder har till exempel en omfattande projektportfölj med bostadsprojekt där detaljplan har vunnit laga kraft, som borde kunna påbörjas.

Vi ser också att majoritetens ambitioner vad gäller att lyfta och utveckla Järvaområdet inte räcker till. Vi menar att en omfattande investeringsplan om tio miljarder kronor över en mandatperiod behövs för hela ytterstaden. I detta ingår att fördela en fördubbling av medel för sociala investeringar. En viktig del är därutöver att staden ska revidera översiktsplanen, inte minst för att möjliggöra Järva Stadspark, som är en särskild satsning på Järva för fler bostäder, bättre kopplingar mellan

stadsdelsområden, en upprustning av stadsmiljön, som inkluderar bättre städning, cykel- och gångvägar och belysning och mer kultur- och idrottsanläggningar.

Särskilt uttalande av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Sverigedemokraterna har lagt fram ett eget kommunbudgetförslag för 2023. Med anledning av att förslaget avslogs till förmån för den rödgröna majoritetens förslag väljer vi att avstå från att delta i beslut i detta ärende.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Avstämningsärendet innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023. Syftet med avstämningsärendet är att stämna av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. Att vi enbart delvis vill godkänna denna redovisning utgår naturligtvis ifrån att vi lagt fram egna budgetreservationer i kommunfullmäktige med en annan politisk inriktning för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Kristdemokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejakar Stockholms styrkor och särart, och framförallt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Bra service till stockholmarna är utgångspunkten i stadens verksamheter. Målsättningen är att Stockholm ska vara en stad som det är lätt att leva i. Det handlar om att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att leva klimatsmart, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla eller träffa vänner. Oavsett vilken service det handlar om har stockholmarna rätt att förvänta sig att allt fungerar så att vardagen går ihop. Stadens verksamheter och medborgarservice ska kontinuerligt utvecklas för att underlätta för människor, företag och föreningar att vara verksamma i Stockholm. Stadens regelverk ska vara transparent, enkelt och tillåtande för att främja hållbara innovationer och initiativ på marknaden och inom civilsamhället.

Att människor känner delaktighet i samhället är en grund för att skapa sig ett gott liv och utveckla sin fulla potential. Vi vill bryta segregationen och bygga en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms stadsmiljöer ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att människor i

Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Under de senaste fyra åren har Kristdemokraterna varit med och styrt Stockholm. Genom infriandet av många vallöften bidrog vi till att göra Stockholm till en friare, tryggare och bättre stad. Vi vet att man både kan stärka välfärden och sänka skatten – det har vi bevisat. Vi lämnar efter oss en mandatperiod med rekordstora satsningar på äldreomsorgen och grundskolan, sänkt skatt och sunda finanser där kommunkoncernens skuld för första gången sedan år 2010 minskat. Trots ett gediget arbete vet vi att det finns mer att göra. Genom ett mer stringent fokus på de kommunala kärnuppdragen och tillhörande verksamheter kan mer resurser frigöras åt välfärden och skattetrycket minska.

Kristdemokraternas vision för Stockholm är en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar stad där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro, vill bilda familj, bygga relationer och åldras. Stockholm ska vara en öppen och modern stad där livskvalitet för alla stockholmare och hänsyn till kommande generationer är i fokus. Stockholm ska vara en äldrevänlig stad, där ett äldreperspektiv genomsyrar allt från bostadspolitik till idrottsfrågor. Personer med funktionsnedsättning ska så långt det är möjligt kunna leva sina liv på lika villkor som andra.

Vi oroas över att äldreomsorgen åter hamnar i skymundan. Trots en åldrande befolkning och hög inflation så görs en rekordlåg satsning på hemtjänsten som inte ens täcker löneökningarna för medarbetarna. Parallellt hotas valfriheten och mångfalden när kommunaliseringar av fristående verksamheter genomförs. Likaså oroas vi över vänstermajoritetens bristande prioriteringar inom barnomsorgen. Kristdemokraterna kommer liksom tidigare att slå vakt om en värdig och meningsfull tillvaro för äldre, med bra hemtjänst och högkvalitativa vård- och omsorgsboenden.

Stockholms infrastruktur utgör blodomloppet i landets ekonomiska motor. Näringslivet, samhällskritiska verksamheter och stockholmarna är beroende av att komma fram i trafiken. Trots att infrastrukturen är åldrad och att underhållsskulden nu ökar så väljer vänstermajoriteten att rekordsatsa på gång, cykel och buss. Åtgärder som ämnar tränga bort den transportfunktion som Stockholm och Sverige behöver för att fungera smidigt och växa. Stadens gatumiljöer har stor potential att utvecklas till levande, trygga och tillgängliga miljöer med plats för vistelse och kultur. Vi oroas dock över att infrastrukturens primära funktion för ett fungerande samhälle och en fungerande vardag för stockholmarna underskattas.

Stockholm är fantastiskt – men kan ännu bättre. Sveriges huvudstad har alla förutsättningar att vara världens bästa stad att födas, bo, leva och åldras i hela livet.

Ärendet

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2023 inkommit med budget och verksamhetsplan för 2023. Som ett led i kommunstyrelsens uppsiktsplikt har nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner granskats. Nämnderna har, utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställt verksamhetsspecifika mål, nämndindikatorer och aktiviteter.

I nämndernas verksamhetsplaner görs framställningar om omslutningsförändringar av nämndens budget. Vissa nämnder har även begärt budgetjusteringar, vilka behandlas i detta ärende, enligt bilaga 2.

Stadsledningskontoret har stämt av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner och samlade ambitionsnivå för året. Utifrån det underlaget har stadsledningskontoret gjort en bedömning av kommunfullmäktiges måluppfyllelse för innevarande år vilken presenteras i ärendet.

Remissammanställningen

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret i samråd med Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Avstämning av mål och budget för 2023 (avstämningsärendet) innehåller stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner med budget för 2023.

Syftet med avstämningsärendet är att stämma av att ambitionsnivån i nämndernas och bolagsstyrelsernas samlade planering bedöms som tillräcklig för att nå upp till kommunfullmäktiges mål för året. I ärendet presenteras stadsledningskontorets bedömning av måluppfyllelse och risker som kan inverka på denna. Bedömningen av måluppfyllelsen avser helåret 2023.

Omvärlden präglas av den höga inflationen och Rysslands invasion av Ukraina. Inflationen bidrar till att kommunsektorns kostnader för pensioner fördubblas mellan åren 2022 och 2024. Trots att skatteunderlaget fortsätter att öka nominellt urholkas det av ännu högre pris- och löneökningar. Utöver en ökad inflation och stigande finansieringskostnader ökar energikostnaderna. Flera av stadens verksamheter känner även fortsatt av pandemins konsekvenser. Under 2023 förväntas BNP-tillväxten bli svag och Sverige gå in i en lågkonjunktur. Samtidigt som det ekonomiskt svåra läget behöver hanteras står Stockholm tillsammans med landets andra kommuner och regioner inför utmaningen att hitta rätt kompetens. I Stockholm pågår dessutom en

oroande våldsutveckling som har inverkan på samhället och stockholmarnas vardag. Staden behöver prioritera arbetet för att få ner våldsbrottsligheten, motverka att unga dras in i kriminalitet och stärka trygghetsarbetet i samverkan med polis, akademi, näringsliv och civilsamhälle.

Den rådande situationen kan komma att kräva omprioriteringar av planerat arbete för att hålla givna budgetramar och beslutade projektramar. Stadens nämnder pekar på stora investeringsbehov i förhållande till givna ramar. Det begränsade utrymmet för investeringar kräver noggranna avvägningar om vilka projekt som ger störst samhällsnytta och vad som är rätt kvalitet i varje enskilt projekt. Ett stärkt medborgarinflytande, såsom genom medborgarbudgetering, kan bidra till utveckling av lokalsamhället med ett sådant fokus. För att möta behovet av välfärd, klimat-omställning och en hållbar tillväxt krävs att resurserna används effektivt genom fokus på kärnverksamheten, minskad kostnad för administration och en utvecklad samverkan. Kostnadskontroll både inom drift- och investeringsverksamheten är av största vikt.

Tack vare nämndernas målmedvetna arbete med att uppnå en ekonomi i balans under de senaste åren, finns goda förutsättningar för en ekonomi i balans även under 2023.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunkoncernen, med stadens nämnder och bolagsstyrelser, kommer att kunna uppfylla samtliga kommunfullmäktiges inriktningsmål under 2023. Det förutsätter att nämnder och bolagsstyrelser genomför det de beskrivit i sina verksamhetsplaner för 2023 samt höjer ambitionsnivån och vidtar åtgärder i enlighet med justeringar i bilaga 3 och uppmaningar i bilaga 4. Respektive målbedömning redovisas i bilaga 0 under rubriken Kommunfullmäktiges mål.